

KULTURMINNER

er framtidens hukommelse

Vi er omgitt av kulturminner: gjenstander og steder i tillegg til immateriell kulturarv som språk, kunst og sosiale skikker. De angår oss alle, og ikke bare fagmiljøene som jobber med dem i det daglige. Kulturminner er ikke forbeholdt museene og forskningsinstitusjonenes magasiner.

Derfor har regjeringen

bestemt at 2009 skal være et markeringsår for kulturminner. Kultur- og kirkedepartementet og Miljøverndepartementet står sammen som arrangører. Kulturarven vår er i stadig endring, og regjeringen vil bringe inn nye perspektiver som gjør diskusjonen om historien vår og arbeidet med kulturminnene mer interessant for flere.

Tema for Kulturminneåret 2009 er dagliglivets kulturminner, hvor kulturminner på vandring er en av innfallsvinklene. Det passer godt at Kulturminneåret kommer etter Mangfoldsåret. Svaret på hva som er norsk, vil og bør forandre seg i takt med endringene i den norske befolkningsstrukturen. En annen innfallsvinkel er dokumentasjon av kulturminner. Ny teknologi gir oss muligheter til å dokumentere og formidle kulturminnene og historien bak dem til flere mennesker. Hele folket blir invitert til en nasjonal dugnad – "digitalt fortalt" – for å dokumentere dagliglivets kulturminner der vi tar i bruk internetts nye muligheter.

I 2009 øker regjeringen kulturbudsjettet med 10 prosent. Dette betyr at første del av kulturløftet er oppfylt. Totalt 120 millioner kroner av økningen i 2009 går til museer og kulturarv. 11 av disse millionene går til Kulturminneåret, og i tillegg kommer

” For å forstå sin samtid må man kjenne historien. Kulturminner er ikke bare minner som forteller om tider som er forbi. Sporene som generasjonene før oss har satt, bør også få oss til å tenke på framtida. Hvordan kommer framtidens nordmenn til å huske oss? Hvordan ønsker vi at våre etterkommere skal tenke på vår generasjon? Og hva kan vi gjøre for å bevare viktige avtrykk av vår tid? Spørsmålet om hva som identifiserer oss som folk og nasjon er viktig i arbeidet med kulturminnevern.

TROND GISKE

Kultur- og kirkeminister (A)

tilskudd over Miljøverndepartementets budsjett. Midlene går blant annet til drift av sekretariatet i Norges kulturarvforbund og de tre skværriggerne: Christian Radich, Sørlandet og Statsraad Lehmkuhl. I tillegg er ABM-utvikling og museene som mottar tilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet, viktige aktører og arenaer i Kulturminneåret.

Kirken er bærer av både materiell og immateriell kulturarv som er viktig for folks dagligliv og høytid. Av landets 1620 kirker er nærmere 1000 fredet eller utpekt som kulturhistorisk viktige. Mange av dem har behov for oppgradering, og i tillegg til det gode og viktige arbeidet som gjøres i lokalsamfunnene, er det etablert viktige nasjonale ordninger og tiltak overfor kirkebyggene. Blant annet utvides rentekompensasjonsordningen for istandsetting av kirkebygg med 800 millioner kroner i 2009. I 2007 ble det etablert en tilskuddsordning for de eldste kirkene, med midler fra Opplysningsvesenets fond. Det er også satt i gang et flerårig program for å sette i stand stavkirkene.

Et godt utviklet samarbeid mellom faginstusjonene er viktig. Målrettede nasjonale tiltak i tillegg til lokalsamfunnets ansvar er den beste veien å gå for å sikre at den kulturarven kirkene representerer bevares for framtiden.

Arbeidet med den fysiske bevaringen av kulturminner trappes opp, med det er også viktig å øke befolkningens bevissthet om dem. Kulturminner er ikke noe som skal magasineres – de må opp i dagen. Jo sterkere bevisstheten er om hvem vi er, desto bedre grunnlag har bevaringen av den norske kulturarven.

GJESTESKRIBENTEN